

z roku 1871 čís. 76 ř. zák., poněvadž z jasného obsahu listiny jest nepochybným úmysl stran, rozdělití fysicky společné nemovitě a movité jmění, by upravili takto své rodinné a majetkové poměry před rozvodem od stolu a lože po rozumu Šu 105 obč. zák. Že platnost takové dohody mezi manželi o rozdělení společného majetku z důvodu nastávajícího rozvodu nebyla tu podmíněna formou notářského spisu, odůvodnil již případně odvolací soud a lze k jeho důvodům odkázati. Z okolnosti, že strany do ujednání (punktací) nepojaly intabulační doložku, nelze usuzovati na neplatnost ujednání, poněvadž při punktacích pravidelně strany předpokládají, že je nahradí řádně sepsanou smlouvou, tedy dle potřeby formálně vyhovující i požadavku listiny vkladné. Z téhož důvodu nebylo ani v listině (punktacích) třeba uváděti dobu vzájemného plnění, přechodu držby nebo závazku ku placení daní a poplatku a pod. Že strany učinily podmínkou platnosti ujednání písemnou formu, zvláště formu notářského aktu, ani žalobkyně ve sporu v prvé stolici neuvedla, nýbrž až v řízení opravném, a ku tvrzení takovému jako nepřipustné novotě nebylo lze hleděti (§§ 482, 504 odstavec druhý, 513 c. ř. s.).

Čís. 3404.

Zavázal-li se kupitel prodávateli zaplatiti bez výhrady náklady za opatření vývozního a dovozního povolení, za vyclení zboží a jeho dopravu, nemůže svůj závazek činiti odvislým na vydání celní kvitance prodávatelem. Ustanovení čl. 393 obch. zák. nelze tu ani obdobně použiti. Povězovník nemůže odepíratí odesílateli plnění pro nedostatek průvodních listin.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1924, Rv I 1170/23.)

Žalobce, dodav žalovanému z ciziny zboží, domáhal se na něm náhrady nákladu na opatření vývozního a dovozního povolení a na vyclení a dopravu zboží. Procesní soud první stolice vyhověl žalobě proti tomu, že žalobce vydá žalovanému celní kvitanci. Odvolací soud k odvolání žalobce vyloučil jeho vzájemnou povinnost.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud posoudil věc po právní stránce správně. Lze stranou ponechati, zda je prodávatel povinen odevzdati kupiteli zároveň se zbožím nebo vůbec celní kvitanci v případě, že zboží, jako zde, pocházelo z ciziny a bylo při dodání do tuzemska vycleno, pokud se týče opatření kupiteli na své útraty ověřený její opis. V žádném případě nebyl žalovaný oprávněn proto, že se žalobce zdráhá této domnělé povinnosti vyhověti, odepřítí mu zaplacení nákladů za opatření vývozního a dovozního povolení, za vyclení zboží a jeho dopravu, k jichž zaplacení se bez výhrady zavázal a jichž výši také výslovně uznává. Že by měl takový smluvní nárok, žalovaný sám netvrdí. Ze zákona jej vyvoditi nemůže

a zejména nelze na tento případ obdobně použiti článku 393 obch. zák., jenž upravuje právní poměr docela jiný, totiž právní poměr mezi odesílatelem a povozníkem, kotvící ve smlouvě dopravní, dle něhož ostatně, jak správně připomíná odvolací soud, odesílatel povozníkovi po případě jen ručí za pokuty a újmy, které ho pro nedostatek nebo nesprávnost průvodních listin postihly a který nijak nestanoví, že by povozník mohl na odesílateli vydání těchto listin vynutiti, anebo proto, že mu odevzdány nebyly, odepřítí nějaké vlastní plnění, k němuž se vůči odesílateli zavázal. Dle toho učinil prvý soud placení zažalovaného penize neprávem závislým na tom, že žalobce žalovanému odevzdá žádanou celní kvitanci, pokud se týče ověřený její opis, a jest správným napadený rozsudek, jenž vyhověv v tomto směru odvolání žalobcovu, onen dodatek do rozsudkového výroku nepojal.

Čís. 3405.

Bylo-li narovnání smluveno pod podmínkou, že žalobce ustoupí od žaloby, stačí i změna žaloby v tom smyslu, že se na místo plnění z původního důvodu žalobního žaluje na plnění ze závazku, převzatého smírem.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1924, Rv I 1172/23.)

Původní žalobou domáhali se žalobci na žalovaných vrácení předem vyplacené kupní ceny 750.000 Kč za důl, z jehož kupu bylo po té sešlo, a vymohli si k zajištění žalobního nároku prozatímná opatření. Za sporu uzavřely strany smír, jímž se žalovaní zavázali zaplatiti žalobcům 750.000 Kč pod podmínkou, že žalobci vezmou žalobu zpět a že budou prozatímní opatření zrušena. Žalobu na zaplacení 750.000 Kč z důvodu závazku ze smíru o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolání přes výslovné ustanovení narovnaní listiny ze dne 21. ledna 1921 dovozuje, že nebyl vznik závazku žalované strany ku zaplacení 750.000 Kč podmíněn dřívějším zpětvzetím žaloby a že úplně postačovalo, změnit pouze právní důvod původní žaloby z kondikce na narovnání. Naproti tomu procesní soud první stolice na základě skutkového děje, v dotyčném ohledu dostatečně zjištěného, jmenovitě té skutečnosti, že bylo úmyslem stran ve sporu, který v rodině strany žalované a příbuzných této rodiny působil veliké vzrušení, spor ten za každou cenu ze světa sprovoditi, jakož i na základě znění narovnaní listiny dospěl k úsudku, že vznik závazku strany žalované byl podmíněn dřívějším zpětvzetím žaloby ze dne 13. října 1920 a zrušením prozatímních opatření. S tímto názorem souhlasí též odvolací soud, nesdílaje názoru odvolání, že změna právního důvodu jest totéž, jako zpětvzetí žaloby, proto, že při pouhé změně právního důvodu nejpodstatnější část žaloby, totiž věcný konečný návrh — žalobní žádost — v platnosti zůstává a jmenovitě též prozatímní opatření nadále trvají. Původní žalobní žádost bráti v úvahu neměl prvý soud příčiny, ježto žalobci své původní žalobní účelní změnili a vznesli žalobní návrh